

@1A ༄། །བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཅན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིང་པོ་པར་དཀར་པོའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

@1B ༄། །གཉིས་པ་ལ་སྟོམ་[སྟོམས། ཐ(UGHOU)ྟ]་འཇུག་གི་རྟེན་བཤད་པ་དང་། བརྟེན་པ་སྟོམ་འཇུག་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་བཤད་པ་དང་། སེམས་རྟེན་
བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ངན་སོང་གསུམ་དང་ཆོ་དེ་ལ་ཆོས་སྤྱོད་དང་མཚམས་

མེད་ཀྱི་ལས་སྟོབས་ཆེན་བསགས་ལ་མ་སྦྱངས་པ་དང་། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དང་བྱང་གི་སྦྱ་མི་སྟན་པ་མ་གཏོགས་པའི་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་
དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམ་འཇུག་གསར་དུ་སྦྱེ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་ཉི་ལྟག་

ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་སྦྱེ་བའི་རྟེན་དུ་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་བསྡུགས་པའི་ཕྱིར། ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ལ་སྟོམ་འཇུག་དེ་དག་གསར་དུ་མི་
སྦྱེ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་ཉི་ལྟག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་སྦྱེ་བ་ལ་མི་

ཁོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ངན་སོང་གསུམ་དང་ཆོ་དེ་ལ་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་སྟོབས་ཆེན་བསགས་ལ་མ་སྦྱངས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཤས་ཆེན་པོས་བསྐྱིབས།

ཟ་མ་དང་མ་ནིང་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེན་པོས་

བསྒྲིབས། བྱང་གི་སྒྲིམ་སྒྲིན་པ་རྣམས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེན་པོས་བསྒྲིབས་པའི་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས་འོག་སའི་རྟེན་ལ་གོང་སའི་སྒྲོམ་འཕྱག་གསར་སྒྲེ་ཡོད་ཀྱང་རང་སའི་རྟེན་ལ་
རང་སའི་སྒྲོམ་འཕྱག་དང་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྒྲོམ་འཕྱག་གསར་སྒྲེ་

མེད་དོ་ཞེན་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་གསར་སྒྲེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་པའི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་སོ་སྒྲེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་ཉོན་

མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སོ་སྒྲེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པའི་བར་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱུད་ལ་
ལྷན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སོ་སྒྲེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་

@2A ༄༄༅། པའི་བར་སྤྱོད་དུ་སྒྲེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་བའི་སོ་སྒྲེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྒྲོམ་འཕྱག་གསར་སྒྲེ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱིད་རྩེའི་རྟེན་ལ་ཅི་

ཡང་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

སྲིད་ཅེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། སྲིད་ཅེའི་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་དུ་བྱས་ནས་
ཟག་པ་ཟད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་

མཛོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོཞེ་ན། འོ་ན་སྲིད་ཅེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་གྱི་སྒྲིམ་
འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་མུང་འདས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། འགྲེལ་

ཆེན་ལས། གང་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་དང་སྲིད་ཅེ་ན། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་འདི་ལ་
འགལ་བ་ནི་མེད་དོཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། བསམ་

གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །གོང་སའི་རྟེན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི་རང་སའི་དངོས་གཞི་ལས་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་འོག་

སའི་དངོས་གཞི་གསར་དུ་འཐོབ་པ་མེད་པ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། སྤྱིད་

ཅེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དམིགས་བསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་

ཡིན་པས་བྱུང་པ་དང་། གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་རྟེན་ལ་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིས་བྱུང་བཟུང་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ལུས་རྟེན་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་

@2B ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་སེམས་རྟེན་ལ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་གསར་དུ་ཐོབ་དགོས་གྱི་དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོབ་དགོས་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སེམས་རྟེན་ཡིན་

ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་བྱུང་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་

ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་གྱི་སེམས་རྟེན་ལ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་

འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དད་པ་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཐལ། དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བསྐྱབས་ཟིན། འདོད་མི་རྣམས་
ཏེ། སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་དུ་

གྱུར་པའི་འདོད་སེམས་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་ཐལ། དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཉམ་གཞག་གི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་

ཏེ། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་གྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་
ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དུ་ཐལ། དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་སྒྲུང་ལས། བསམ་གཏན་ནམ་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམ་པར་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་དེའི་སེམས་རྟེན་ལ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་གདམ་ང་ཅན་དུ་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ལྷལ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམ་ཏེ།

སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ལེགས་བཤད་གསེར་སྒྲིང་ལས། འོན། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཚུལ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིན། འདི་ནི་མཁའ་གཞི་དང་ལ་རྒྱ་ཤུགས་རྟེན་པ་དང་ས་བོན་ལས་སྐྱུ་གྱུ་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་རྟེན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

@3A ༄། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བརྟེན་པར་བཤད་པ་དེ་རྣམ་པ་གང་དང་གང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ལ་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་པར་བྱ་
སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། མངོན་ཤེས་དང་དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གཉིས་པོ་དེ་མཁར་གཞིང་ལ་རྒྱ་བྱུག་བརྟེན་པ་དང་། ས་བོན་ལ་ལྷ་གྲུ་བརྟེན་པ་ལྷ་བྱུང་འོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་
བརྟེན་ནས་རྒྱབ་པའི་མངོན་ཤེས་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་བྱབ་པས་ན། བསམ་

གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་འདུག་གི་སེམས་རྟེན་

གྲི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་

ཉེར་བསྟོགས་སྒྲིབ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་བྱེད་དེ་རང་གི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྒྲིབ་བ་མཐར་ཐུག་ཡིད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ། དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་

གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ། དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་བྱེད་དགྲུ་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བརྟེན་པ་སྟོམ་འཇུག་བཤད་པ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་འཇུག་བཤད་པ་དང་།

གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམ་འཇུག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་འཇུག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱ་སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བཤད་པ་

འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །རང་གི་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། བསམ་གཏན་

གྲི་སྒྲོམ་འཕྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་

@3B ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བཟེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །

རང་གི་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བཟེན་པའི་དགོ་སེམས་ཅུང་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་ཆོས་
ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་

ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་འཕྲུག་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་འདོད་སེམས་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གོང་མའི་སྒྲོམ་འཕྲུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་

དེས་འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞིག །དེ་

འདོད་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་འདོད་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གང་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་དང་སྲིད་ཅི་ན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་ས་རྒྱལ་མེད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་
བསྐྱོགས་མི་ལྷོགས་མེད་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་འཕྱག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་གི་སྟོན་ས་

རང་གི་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་གྱི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཅིན་པའི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་རུང་དུ་གྱུར་
པའི་སྟོམ་འཕྱག་དེ། རྒྱ་སྟོམ་འཕྱག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་གྱི་

གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཉིར་བསྐྱོགས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། དེར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་སྟོན་ས་རང་གི་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་གྱི་དགོ་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གི་སྟོན་ས་རང་གི་

@4A ༄། །འོག་ས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་གྱི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཟིན་པའི་སྟོམ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་

ཟག་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བསྐྱེ་བ། བྱངས་ངེས། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་
ལཡན་པ་དང་ལྷ། དང་པོ་ལ། དམིགས་པ་དང་ཡན་ལག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡན་ལག་མི་འདྲ་

བའི་སྟོན་ས་བཞག་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་བའི་གོང་མའི་སྟོམ་འཇུག། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་འཇུག་དེ། རྒྱ་སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ། དེ་ལ་དབྱེན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམ་འཇུག་སོགས་བཞི་ཡོད། གསུམ་པ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་འཇུག་རྣམས་བསྐྱེན་རྟོག་བཅས་དཔྱོད་བཅས་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱོད་

ཙམ། རྟོག་མེད་དཔྱེད་མེད་དང་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་དེ་དང་པོ་དང་། དེ་

ཁྱད་པར་ཙན་དེ་གཉིས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྒྲོམ་འཕྱག་ཡན་ཆད་རྣམས་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲངས་ངེས་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་འཕྱག་རྣམས་བཞིར་གྲངས་
ངེས་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་བྱ་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེལ་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་བཞིར་གྲངས་ངེས།

གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེལ་རགས་པ་དེ་ལ་ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་དབང་
པོ། །ཚོར་བ་ཡིད་བདེ། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་བཞི་ཡོད་པས། དང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དུ་བསམ་

@4B གཏན་དང་པོའི་སྒྲོམ་འཕྱག་བཞག་པ་ནས། བཞི་པ་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྒྲོམ་འཕྱག་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་བཏང་སྒྲོམས་ལ་ཆགས་པ་དང་
བྲལ་བྱེད་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་འཕྱག་ལྔ་པ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་བཏང་སྒྲོམས་དེ་

ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐྱེལ་སྤྲོ་མོ་ཡིན་པས་བྱིས་པའི་ལམ་བྱིས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མི་རྒྱས་པས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དུ་ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་ལམ་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུ་ལ་ཚོར་བ་སྟག་བསྟུལ་གྱི་དབང་པོ་མེད་ཀྱང་། དེས་

སྤངས་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཚོར་བ་སྟག་བསྟུལ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། བསྟུ་བ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟག་བསྟུལ་གྱི་དབང་པོ་མ་སྤངས་ཞེ་ན་
སྟུལ་པ་དེ་ལ་དེའི་ཕྱོགས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་

དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་བཞིར་བྱངས་ངེས་ཏེ། རྒྱ་སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་རྒྱུ་ལ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་ཚངས་རིས། ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན། ཚངས་ཆེན་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན། རྒྱ་སྟོམ་འཇུག་གི་

བསམ་གཏན་གཉིས་པ་རྒྱུ་ལ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འོད་རྒྱུང་། ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན། གསུམ་པ་རྒྱུ་ལ་འབྲིང་ཆེན་པོ་
གསུམ་བསྟོམས་པ་ལས། དགོ་རྒྱུང་། ཚད་མེད་དགོ། དགོ་རྒྱས་གསུམ་དུ་རིམ་པར་སྐྱེ་བ་ལེན། བཞི་

པ་རྒྱུ་ལ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟོམས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་མེད། བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བྱེད་པས་དེར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་

ལག་དང་ལྡན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲིམ་འཇུག་ལག་དང་པོའི་ལྡན། ཁ་ཅིག་ རྟོག་དཔྱད་གཉིན་པོའི་ཡན་

ལག་དང་ལྡན། དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན། ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་འཇུག། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲིམ་འཇུག་གི་མཚན་
ཉིད། ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།

@5A ༄། །མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་དཔྱད་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། རྟོག་
མེད་དཔྱད་ཅུམ་གྱི་སྒྲིམ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱུང་གྱི་རྟོག་དཔྱད་གཉིན་པོའི་

ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་དོན་དེ་ཁམས་གོང་འོག་ལ་ཞི་རགས་སུ་བལྟ་བའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་དོན་དེ་རང་གི་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་
དང་བྲལ་བ་ཙམ་ལ་བྱེད་ན། མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྒྲིམ་འཇུག་ཡན་ལ་ཡང་ཁམས་

གང་འོག་ལ་ཞི་རགས་སུ་བལྟ་བའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གྲང་ཡོད། རང་གི་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གྲང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་

པ་དང་བྲལ་བྱེད་གྱི་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་དང་། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཟིན་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་

ལག་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱེད་ན། མི་འཐད་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་དེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཟིན་གྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན། དེའི་རྒྱུད་གྱི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དེ་ཡང་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་གཉིས་པོའི་ཡན་

ལག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དང་བྲལ་ཟིན་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་རབ་རྟུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་
སྒྲོམ་འཕྱག། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲོམ་འཕྱག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་དེའི་ཉིར་བསྐྱོགས་དང་། དེའི་

དངོས་གཞི་གཉིས་ཡོད། ཉིར་བསྐྱོགས་དེ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་གྱི་རབ་རྟུ་ཕྱེ་བའི་
རིགས་སུ་གནས་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲོམ་འཕྱག། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་གྱི་

མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེན། དེར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་དང་། དེར་གྱུར་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས། གསུམ་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་

པའི་ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ། བསྐྱབས་པའི་ཞི་ལྷག་གི་ངོ་བོ། ཞི་ལྷག་གི་གོ་རིམ་སོགས་

@5B ལ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། གང་དུ་སྐྱབ་པའི་གནས་གྱི་བྱུང་པར། གང་གིས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་དམིགས་པའི་བྱུང་པར། དེ་ལ་
དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་པས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། དེའི་གནས་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་

དེ། ཟས་གོས་སོགས་ཆོགས་རྒྱུ་དུས་རྟེན་པ་དང་། ཆོམ་རྒྱན་སོགས་གྱིས་འཇིགས་པ་མི་འབྱུང་བའི་གནས་བཟང་བ་དང་། རྟ་སོགས་མི་བསྐྱེད་པའི་ས་བཟང་བ་དང་། ལྷ་སྦྱོང་མཐུན་པའི་
གྲོགས་བཟང་བ་དང་། ཉིན་མོ་སྐྱེ་བའི་འདྲ་འཛིས་དབེན་པ་དང་། མཚན་མོ་རྒྱས་སོགས་གྱི་ལྷག་ཅོར་མེད་པ་ཞིག་

དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོ་ལྷན་གང་དུ་སྐྱབ་པའི་ལུལ། །ལེགས་པར་རྟེན་པ་གནས་བཟང་དང་། ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་བ། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྷན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གང་གིས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། །ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེས་རྣམ་དག་དང་ལྷན་ཞིང་།

གང་སྒྲོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྣམ་རྣམས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐེབས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་དད་པ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས།

ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པ། སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲུབ། ཁྱེས་དང་། དགོན་བརྩེགས་ལས། ཚུལ་སྦྱིམས་

ལ་ནི་གནས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པར་བྱེད། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་འཐོབ། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་ཚུལ་
སྦྱིམས་ཕུན་སུམ་ཆོགས། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་དམིགས་པའི་བྱད་

པར་ནི་བཞི་སྟེ། བྱད་པའི་དམིགས་པ། དཔུང་པ་རྣམ་སྒྲུང་གི་དམིགས་པ། མཁས་པའི་དམིགས་པ། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྒྲུང་གི་དམིགས་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། དཔྱེད་པ་དང་། མི་
དཔྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་པོ་གང་

རུང་གིས་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་དགོས་བ་གྲུབ་པའི་དམིགས་པ་དང་བཞི། དཔུང་བ་རྣམ་སྒྲུང་གི་དམིགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བའི་གང་
ཟག་གིས་མི་སྦྱག་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེ་བའི་གང་ཟག་གིས་བྱམས་པ་ལ་

@6A ༄། དམིགས་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། གཏི་མུག་ཤས་ཆེ་བས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་

ཤས་ཆེ་བས་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲུལ་པ་དང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཁས་

པའི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་ལྔ་ཡོད་དེ། སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྒྲིམ་ཆེད་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་མོངས་རྣམ་སྟོང་གི་དམིགས་པའི་
ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་འོག་ལ་ཞི་རགས་སུ་བལྟ་བ་དང་། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་ཞི་གནས་ཙམ་ནི་རྟུ་དང་ཤིང་བྱ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པས་འབྱུང་གྲང་། འདིར་ནི་སྤར་བཤད་པའི་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ལས་དང་
པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གཞུགས་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲུལ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་

དམིགས་ནས་སྒྲུལ་པ་ནི་ཚོགས་བསོག་སྒྲིབ་སྟོང་མཐུ་ཆེ་ཞིང་འཆི་བའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་རྗེས་བློ་དང་མི་འབྲལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། མི་གང་ཐུབ་པའི་ཁྲོ་བ་བློ་བྱེད་
པ། །དེ་ཡི་མདུན་དུ་ཐུབ་པ་རྟག་དུ་བཞུགས་ཞེས་དང་། །ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྷ་

བུའི་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་ནས་མཛེས་པ་སྟེ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གིས་སེམས་འཕྲུག་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་གཞག་ཅིས་བྱ། །ཞེས་དང་། སྒྲུལ་རིམ་

མཐའ་མ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ཇི་

ལྟར་མཐོང་བ་དང་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་ལ་སེམས་བཞག་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་དེ་ཡང་གསེར་གཙོ་མའི་མདོག་བཞིན་དུ་སེར་ལ། མཚན་དང་དཔེ་
བྱེད་བཟང་པོས་བརྒྱན་པ་འཁོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་ཤིང་། ཐབས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་མཛད་པ་རྒྱན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱས་ལ་ཇི་སྟོན་དུ་དེ་མདུན་ན་བཞུགས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་པོར་མཐོང་བར་
གྱུར་པ་དེ་སྟོན་དུ་བསམ་གཏན་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་འགྲུབ་གྱི་

@6B བར་དུ་དམིགས་པ་སྒྲར་གྱི་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། །ཡིད་ནི་དག་ལ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཆོ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་སེམས་ཀྱི་གཏོད་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་

དེ། ལུས་རྣམ་སྒྲུང་གི་ཆོས་བདུན་ལྟར་དུ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་བློ་ཤེས་བཞིན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་ཚོད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་སེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་

དེ་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉིང་འཛིན་སྐྱེས་ཞིང་སྤྱོད་ལམ་དེ་ལྟ་བུས་གནས་

པས་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་གོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་དམ་ཤེས་བཞིན་གཉིས་ཉེན་དགོས་ཏེ། དབུ་མ་སྤྱོད་པོ་ལས། ཡིད་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ལོག་འགྲོ་
བ། །དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ། །དམ་པའི་ཐག་པས་ངེས་བཅིངས་ནས། །ཤེས་རབ་ལྷགས་ཀྱས་རི་དབང་

བྱ། །ཞེས་དང་། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས། དམ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཐག་པས་ཡིད་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཆེ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གདགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིང་ཚོད་
སེལ་བའི་དོན་དུ་དམ་ཤེས་བཞིན་ཉེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱིང་ཚོད་གཉིས་པོ་དེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་

མེད་སྐྱེ་བའི་བགགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དམ་ཤེས་བཞིན་གཉིས་པོ་ངེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉིན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཚོད་པས་དམིགས་པ་ལ་ཅུ་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་ལ་
བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད། བྱིང་བས་གསལ་བྱའི་ངར་རམ་དམིགས་རྣམ་དམ་དུ་འཛིན་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་

པའི་ཕྱིར། བྱིང་ཚོད་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་བྱེད་ལས་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། ཚོད་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡུལ་ཡིད་འོང་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་པའི་མཚན་མར་སྒྲོ་འདོགས་པ་

དང་རྣམ་པ་ནི་སེམས་མ་ཞི་ཞིང་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་དང་། བྱེད་ལས་

དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། གོད་པ་གང་ཞེན། སྤྱག་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་
གཏོགས་པའི་བྱན་པ་མ་ཞི་བ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

@7A ༄། བྱིར། བྱིང་བ་ནི་འཛིན་སྟངས་ལ་དྲངས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་བྱའི་ངར་རམ་འཛིན་སྟངས་དམ་དུ་མི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། གང་ཆོད་མུས་
ལོང་ལྟ་བུ་འམ་མུན་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་འམ་མིག་བཙུམས་པ་ལྟ་བུར་སེམས་ཀྱི་

དམིགས་པ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་བྱིང་བར་གྱུར་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོན་བྱིང་མུགས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་རིམ་བྱ་བྱེན། བྱིང་བ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་
དྲངས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་བྱའི་ངར་མེད་པས་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་དགོ་བ་གང་རུང་ཡིན།

མུགས་པ་ནི་བྱིང་བའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་ལུས་སེམས་ལྷི་ཞིང་ལུས་སེམས་ཉོག་ཉོག་པོར་བྱེད་པའི་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། བྱི་

མ་དེར་ཐལ། གྲུན་ལས་བརྟམ་ལས། ལྷགས་པ་གང་ཞེན་གཉི་ལྷག་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་

སེམས་ལས་སྤྱི་རྩུང་བ་ཉིད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གོགས་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིང་མོད་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་བྱེད་པར་
ཡོད་དེ། དབང་པོའི་སྒོ་མི་སྒོ་མ་པ་དང་། ཟས་གྱི་ཚོད་མི་རིགས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་དང་། བྱེད་པར་མོད་པ་ནི། ཉེ་དྲུ་དང་མི་འཆི་བའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྒོན་ཅེས་པ་དང་སྒྲིག་པ་སོགས་ལ་བརྟན་ནས་སྐྱེ། བྱིང་ལྷགས་གཉིས་ནི་ལྷས་སེམས་སྐྱོ་བ་དང་མི་དགའ་བ་དང་
བྱ་སྐྱུང་སོགས་ལ་བརྟན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཇི་ལྟར་སེལ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱིང་བ་སྐྱེས་

པའི་ཆོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་དེ་སེལ་བར་བྱེད། མོད་པ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་
སྤྱག་བསྐྱེད་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་རྩུང་ཟད་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གི་གཉིན་པོ་དྲན་ཤེས་བཞིན་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། དྲན་པ་ནི་སྤྱར་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གྱི་བརྟེན་པ་མེད་པར་ཅུ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སེམས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་

ལས། དམ་པ་གང་ཞིན་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་བརྗེད་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་

@7B གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། དབུས་མཐའི་འབྲེལ་བཤད་ལས། དམ་པ་ནི་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་གོད་ཀྱི་
སྟོན་བྱང་མ་བྱང་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་

ཡང་དམ་ཤེས་བཞིན་གཉིས་པོ་དེ་དམིགས་པ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པ་ཙམ་དང་། བྱིང་གོད་བྱང་བ་ན་སེལ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དམ་པས་དམིགས་པ་མི་བརྗེད་པར་བྱ་རེ་འཛིན་པ་དང་། ཤེས་
བཞིན་གྱིས་བྱིང་གོད་དང་པོར་སྟེ་བྲལ་བ་བྱེད་པ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་

བཤད་ལས། དམ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ནི་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གཅིག་གིས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་འཕྲོ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དང་གཉིས་པས་སེམས་འཕྲོ་བར་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་ཞི་གནས་གསར་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཆོ་སེམས་གིས་སྟོད་རན་པའི་སྟོན་ས་

སྟོན་དགོས་ཏེ། ཉ་ཅང་གིས་བྲག་ན་གོད་པ་སྟེ་བ་དང་། ཉ་ཅང་སྟོད་ན་བྱིང་བ་སྟེ་བའི་སྤྱིར། བཤགས་བསྟོད་ལས། འབད་པས་འཇུག་ན་གོད་པ་འབྱུང་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་སྟོད་ན་ནི་ལྷུ་པ་སྟེ་

བར་འགྱུར། །འདི་ཡི་དབུ་མ་སྒྲུབ་པའང་རྟེན་དཀའ་ན། །བདག་གིས་སེམས་དགྲུགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བགྱི།།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྒྲེགས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་སྤྱིས་པའི་དུས་མཚམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན་དེ་ཡོད་དེ། ཡིད་བྱེད་དགྲུ་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་
བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ལ་སེམས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ཅུ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་སྟོབས་

གྱིས་ཤིན་སྤངས་གྱི་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་དེས་མ་ཟིན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཞི་གནས་དང་། ཕྱི་མ་དེ་ཤིན་སྤངས་གྱི་བདེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཟིན་ཡང་
བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་མ་ཟིན་པས་དེ་ཞི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འབྲེལ་ལས། བཙམ་

ལྡན་འདས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིས་པ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་
བགྱིས་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། བུམས་པ་ཞི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞི་གནས་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་

@8A ༄། །མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤིན་སྤངས་གྱི་བདེ་བས་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་སྤངས་ཕྱ་མོས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། དེའི་

དང་པོ་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པའི་སྒྲོར་བ་ལ་རྩོམ་པའི་ཆོ་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་

ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་སེམས་དང་ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་ནི་སྤྱ་བ་སྟེ་བརྟག་པར་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཕེལ་བའི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་
པར་གཞག་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཞི་གནས་

ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་ལུས་དང་སེམས་གང་གི་ཆོ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པར་གྱུར་པ་དང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་དབང་
གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ཞི་གནས་འབྱུང་པ་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུས་

སེམས་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། ལུས་དག་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་ཏུ་བཀོལ་དུ་མི་རུང་བའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བའི་ལུས་དག་བའི་
ཕྱོགས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་ཏུ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་ལུས་ལས་རུང་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ལུས་ཤིན་སྤངས་དང་།

སེམས་དག་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་ཏུ་བཀོལ་དུ་མི་རུང་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དག་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་ཏུ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་

སེམས་ལས་རུང་བྱད་པར་ཅན་དེ་སེམས་ཤིན་སྐྱངས་བྱད་པར་ཅན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ལས་བརྟམ་ལས།

ཤིན་ཏུ་སྐྱངས་པ་གང་ཞེན་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནམས་ཀྱི་རྒྱན་གཅད་པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་སེམས་ལས་སྤྱང་བ་ཉིད་དེ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཤིན་སྐྱངས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོར་སེམས་ཤིན་སྐྱངས་སྒྲེ། བདེ་བ་

གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོར་ལུས་བདེ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སྤྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་བཞེན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱང་
ལས་སྤྱང་དེ་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལས་སྤྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་

@8B བདེ་བ་འབྱུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་དགའ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སེམས་གནས་སྒྲེ་བའི་རིམ་པ་ལའང་པ་ལ། དབུས་མཐའ་ནས་ལའང་རྩལ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས་ལའང་
རྩལ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉིས་པ་ལྔའི་གཉིན་པོར་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ།

དབུས་མཐའ་ལས། ཉིས་པ་ལྔ་སྟོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བརྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་གོགས་ཉིས་པ་དེ་ལ་ལྔ་ཡོད་དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་

པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་རོལ་དུ་ལེ་ལོ་ཉིས་པ། འཇུག་པའི་ཆོ་གདམ་ངག་བརྗེད་པ་ཉིས་པ། སྒྲོམ་

བཞིན་པའི་ཆོ་བྱིང་ཤོད་ཉིས་པ། བྱིང་ཤོད་བྱུང་བའི་ཆོ་གཉིན་པོ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཉིས་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོན་མེད་དུ་གནས་པའི་ཆོ་གཉིན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཉིས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམ་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་ཤོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་

དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉིས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པོ་དེའི་གཉིན་པོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཉིན་རྩ་ལ་ཡོད་དེ། ལེ་ལོའི་གཉིན་པོར་བཙོན་འགྲུས་རྒྱ་འབྲས་བཞི།
གདམ་ངག་བརྗེད་པའི་གཉིན་པོར་དྲན་པ། བྱིང་ཤོད་ཀྱི་གཉིན་པོ་དེ་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན།

གཉིན་པོ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་གཉིན་པོར་གཉིན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོན་མེད་དུ་གནས་པའི་ཆོ་གཉིན་པོ་འདུ་བྱེད་པའི་གཉིན་པོར་འདུ་
མི་བྱེད་པའི་བཏང་སྒྲོམས་བརྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཙོན་འགྲུས་རྒྱ་འབྲས་བཞི་པོ་དེ་ལ་

ལོའི་གཉིན་པོར་འགྲུར་རྩ་ལ་ཡོད་དེ། དད་པ་འདུན་པའི་རྒྱ་འདུན་པ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་གནས། བཙོན་འགྲུས་ལེ་ལོའི་གཉིན་པོ་དངོས། ཤིན་སྦྱངས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བྱར་བྱེད་ཅིང་། ཤིན་

སྐྱུངས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ལེ་ལོའི་གཉིན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་རིམ་ལས། ཤིན་ཏུ་

སྐྱུངས་པ་གང་ཞིན་ལུས་དང་སེམས་ལས་སྐྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སེལ་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཉིན་པོ་ལ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཤིན་
ཏུ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་

@9A ༄༅། །དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འོ། །དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །བྱིང་དང་ཚོད་པ་རྟོག་པ་དང་། །དེ་སྒྲོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཆོ་སྒྲལ་དུ་འཇུག་པ་འོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དེ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། སེམས་

ནང་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་དང་། རྒྱན་དུ་འཇོག་པ་དང་། བརྒན་དུ་འཇོག་པ་དང་། ཉེ་བར་འཇོག་པ་དང་། དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཅུ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་
པ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་སུ་བྱེད་པ་དང་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དགུ་འི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སེམས་སྤྱི་

རོལ་ཏུ་མི་གཡང་བར་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་ཅུ་གཅིག་ཏུ་འཇོན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱན་འཐུང་ནས་སྒྲོམ་པ་དེ་གཉིས་པ་དང་། རྣམ་གཡང་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པ་ན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་

སྐྱར་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་སྐྱར་ཡང་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་དེ་གསུམ་པ་དང་། དེ་

ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བླན་པ་ཤུགས་བྲག་པོས་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞི་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་
པ་དེ་ལྔ་པ་དང་། རྣམ་གཡང་གི་ཉིས་པ་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པ་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་མི་དགའ་ན་དེ་ཞི་བར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དྲུག་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱིང་གོད་དང་ཆགས་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས་སྐྱེས་པ་ན་དེ་ཞི་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དེ་བདུན་པ་དང་། འབད་རྩོལ་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་

ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དེ་བརྒྱད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་འབད་རྩོལ་རགས་པ་མེད་པར་
དམིགས་པ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དགུ་པ་བཏང་སྒོམས་སུ་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །དེའི་རྒྱན་རྣམ་པར་གཡེང་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དེར་ཐལ། རྣམ་

གཡེང་མུར་དུ་ཉོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྒྲར་ནི་བརྒྱན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། གློ་ལྷན་

@9B གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྐྱབས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ལྷ་པ་དང་དྲུག་པ་དེར་ཐལ། །དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་དུལ་
ལོ། །ཞེས་དང་། །རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །བདུན་

པ་བརྒྱད་པ་དེར་ཐལ། །དེ་ནས་སྒྲོམ་བརྩོན་ཅན་གྱིས་ནི། །ཆགས་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས། །ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱེད། །སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དགུ་པ་དེར་ཐལ། །དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་

སྟོབས་དྲུག་གིས་འགྲུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དེ། །དང་པོ་དེ་ཐོས་པའི་སྟོབས་གྱིས་འགྲུབ། །གཉིས་པ་བསམ་པའི་སྟོབས་གྱིས་འགྲུབ། །གསུམ་པ་བཞི་པ་གཉིས་པོ་དྲན་པའི་སྟོབས་གྱིས་འགྲུབ། །ལྷ་པ་
དྲུག་པ་གཉིས་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་འགྲུབ། །བདུན་པ་བརྒྱད་པ་གཉིས་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་

སྟོབས་གྱིས་འགྲུབ། །དགུ་པ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། །དེ་དགའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། །དང་པོ་གཉིས་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་

ཚང་། གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱིང་གོད་ཀྱིས་བར་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་

ཡིད་བྱེད་ཚང་། བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཚང་། དགུ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡིད་བྱེད་ཚང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱེས་པའི་ཞི་ལྷག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ་
ལ། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྒྲུངས་གྱི་བདེ་

བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། ཞི་གནས་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ཇི་སྟེང་པ་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་གཉིས། ཉིན་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེན་ལམ་
ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་གི་ཞི་གནས་དང་། ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་ཞི་གནས་

གཉིས་ཡོད། རང་གི་རྟེན་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་དཔུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྒྲུངས་གྱི་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་དེ། ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད།
དབྱེན་སྒྲུབ་ཞི་གནས་ལ་དབྱེན་བ་ལྟར་ཡོད། གསུམ་པ་ཞི་ལྷག་གི་གོ་ངེས་སོགས་ལ་དཔུང་

@10A ༄། །པ་ལ། གཞན་ལུགས་བཀག་ནས་རང་ལུགས་བཞག་པ། རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །ཞི་ལྷག་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་ཐོག་མར་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་

ན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཐོག་མར་ཞི་གནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་། ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྲུངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་ཏུ་མ་སོང་བར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་ལ་སོ་
སོར་དཔུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྲུངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། སྟོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་མིད་
ལ་མངོན་དགའ་འབྱུག། ཁྱིམ་གསུངས་པ་དང་། དཀོན་བརྟེན་གས་ལས། དེར་

ཁྲིམས་ལ་ནི་གནས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པར་བྱེད། ཁྱིམ་དང་། སྒྲོམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྲུངས་ནས་ཡོངས་སུ་
དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འདོད་པས་ཞི་གནས་ལ་གནས་ནས་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པར་

བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྦྱོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག ། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐོག་མར་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་

པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་

བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་སྐབ་པའི་དོན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་སྐབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་དེའི་
དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་བསྐྱབས་ཏེ།

@10B དེ་ལྟར་དུ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྟོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་སའི་དངོས་གཞི་ལས། གཞན་ཡང་སྐབ་
བསྐྱབས་ནས་ལམ་གྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་

ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་འདུག་མ་ཐག་དུ་སེམས་འཛོག་སྟེ། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་སེམས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་

ཡིད་བྱེད་དེ་ཉེར་བསྟོགས་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་དུ་ཐལ། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་
དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་དེ་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྟོར་གི་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་

མ་ཕྱེ་བའི་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་དང་པོ་བ་ནི་ཅུ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཇི་སྟིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་སེམས་ཅུ་
གཅིག་པ་ཉིད་ལ་མ་རིག་པའི་བར་དུ་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྟོང་བའི་ལས་དང་

པོ་བ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་སྟོང་བར་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ལེན་པ་ལ་གོམས་པ་གང་ཡིན་པ་
སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་དང་པོ་བ་ཐོབ་པའི་དུས་

མཚམས་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་ཐོབ་པ། གོང་མའི་སྟོམ་འཇུག་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པའི་

ཕྱིར། ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དེ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་

བྱེད་སོགས་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། ཡང་དེ་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བརྩོན་པར་ནལ་འབྱོར་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནམ་པ་བདུན་གྱིས་འདོད་
པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཇེས་སུ་འཐོབ་ཐོ། །བདུན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེན་སྒྲིམ་པ་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་ @11A ཨྲ། །རིག་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་
དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པ་དང་། དཔྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཉིར་
བསྐྱོགས་མཚན་

ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། འོན་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་
རབ་དང་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐོས་བསམ་འདྲེས་

མའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕ་བར་འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །འདོད་པ་ནམས་ནི་རགས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞི་བར་བཟླ་བའི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་
ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། འོན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་

ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། དེ་འདོད་པ་རྣམས་ནི་རགས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞི་བར་བལྟ་བ་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞི་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། ཏྲགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། །ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་མེ་འོབས་ལྟར་དུ་སྒྲུག་བསྒྲུལ་གྱི་

རང་བཞིན་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །རང་ལྷགས་ལ། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། འདོད་པ་རྣམས་ནི་རགས་པ་དང་དེ་ལ་བལྟོས་ཏེ་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ཞི་བར་བལྟ་བའི་རྩིང་བས་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཐ་བ་

ངན་པ་ལྟར་དུ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་དགའ་བ་དང་། རགས་སྒྲུག་པོ་ལྟར་དུ་ཉོན་མོངས་གངས་མང་བ་དང་། ཅིག་པ་སྒྲུག་པོས་སྐྱོར་བ་ལྟར་དུ་སྐྱོན་ལས་དབྱལ་དགའ་བ་དང་། དེ་ལ་བལྟོས་ཏེ་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་སྒྲིབ་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་ཞིབ་པའི་རྣམ་པས་

འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅི་རིགས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་དང་རབ་རུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་འི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ངོ་བོར་
གྱུར་པའི་ཞི་གནས་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་

@11B སྒྲོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ལ་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་བའི་འདོད་སྤྱོད་ཆེན་པོ་མངོན་གྱུར་བ་སྒྲོར་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྤོང་གཉིན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་

ཡིད་བྱེད་དེ་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། འདོད་སྤྱོད་འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་མངོན་གྱུར་བ་ཅི་རིགས་པའི་སྤོང་གཉིན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་

ཡིད་བྱེད་དེ་དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་མ་ལུས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ལམ་མ་བྲལ་སྒྲུལ་དུ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བྱད་

པར་ཡོད་དེ། འདོད་ཉོན་མངོན་གྱུར་བ་མ་ལུས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་མཐོང་ནས། འདོད་ཉོན་རྒྱུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་མངོན་གྱུར་བ་ཅི་རིགས་པའི་སྤོང་གཉིན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཡིད་བྱེད་དེ་སྒྲོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་མེད་པ་དང་། མེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་མན་ཆད་ལ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་མེད་དོ། །ཞེན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཉེར་བསྟོགས་
དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྱད་ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ་གྱིས་དབེན་པས་དགའ་

བདེ་ཆུང་ཏུས་རིག་པས་དེ་ལ་དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡང་བྱེད་ཅིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ཐོག་མར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་དེས་བྱིང་གོད་སོགས་གྱི་གཉིན་པོ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོགས་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ལ་མངོན་པ་མཛོད་པ་རྣམས་ནི་བསམ་

གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་ཉེར་བསྟོགས་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། ཀུན་ལས་བདུས་པ་དང་རང་ལུགས་ལ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་
བྱབ་སྟེ། ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ཆོར་བ་ལ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱབ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་

@12A ༄། ཉེར་བསྟོགས་གྱི་སྦྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་དེས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྱད་ཆུང་ཏུ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་གཉིན་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་སྦྱོར་བ་
མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་

པའི་ཕྱིར། མཛོད་པ་བ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་ཉིར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉིར་བསྡོགས་སྒྲིང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ལ་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་བྲུབ་ཀྱང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་གྱི་ཉིར་བསྡོགས་སྒྲིང་བ་མཐར་

ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ལ་དངོས་གཞི་དང་ཉིར་བསྡོགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བསམ་གཏན་ནི། ཉིར་བསྡོགས་ལས་མཐའི་རྣམ་གྲོལ་
ལམ། རྟོང་མའི་ཉིར་བསྡོགས་ལས་མིན་འཕགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཙུ་རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ།

ཉིར་བསྡོགས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་གྱིས་བྲུབ་སྟེ། དབང་རྟོན་རྣམས་གྱིས་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ནས་དགའ་བདེའི་ངོ་བོར་འཕོ་རྒྱས། དབང་རྟུལ་རྣམས་གྱིས་ཚོར་
བ་བཏང་སྟོམས་ནས་དགའ་བདེའི་ངོ་བོར་འཕོ་བ་དགའ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། དེ་

དག་ལ་ནི་ཉིར་བསྡོགས་བརྒྱད། །དག་པ་བདེ་མིན་སྐྱུག་བསྐྱལ་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་བདུན་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱུ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བཞིས་བསྐྱུ་རྩལ་ཡོད་དེ། མཚན་
ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིང་བའི་

ལམ་གྱིས་བསྐྱུས། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས། དགའ་བ་སྐྱུད་པ་ཡིད་བྱེད་ལམ་བཞི་ཆར་གྱིས་
བསྐྱུས། སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིད་བྱེད། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས།

དཔྱེད་པ་ཡིད་བྱེད་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱུས་པ་ལས། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དང་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྒྲོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་
དབེན་པ་དང་སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་ནི་བར་ཆད་མེད་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །དགའ་

@12B བ་སྐྱུད་པ་ནི་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔྱེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཇིག་
རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སོགས་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་

རྒྱུད་ལ་ཡང་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ནས་སྤིད་ཅིའི་བར་དུ་ཅི་རིགས་པར་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ལས་བཏུས་
ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་བར་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་གྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཡན་ལག་དུ་ལྡན་དབྱེད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
ཟིན་པའི་རབ་རྟུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམ་འཇུག། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་

གཞིའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ས་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ། ཟག་མེད། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་
ཅིག། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཡིན་ན་རང་སའི་ཀྱན་དགྲིས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པ་ཙམ་གྱི་

སྟོམ་འཇུག་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་ལས་བརྟས་ལས། ཕྱི་རོལ་པའམ་ཉོན་ཐོས་སམ་བྱང་

རྒྱབ་སེམས་དཔའ་འམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ་དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་མངོན་པར་སྐྱབ་བོ། །ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་
པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ལྟ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་ལ་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་བྱུང་བའོ། དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན་སྤྲུལ་པ་དེ་རང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ལ་རང་སའི་ཀུན་དགྱིས་གྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་རབ་རྟུ་སྤྱེ་བའི་

@13A ༄༄༅། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཙམ་པོ་བ་དང་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ཡོད།
རྟོག་པ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་རྟུ་ལྡན་པའི་རབ་རྟུ་སྤྱེ་བའི་རིགས་གནས་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་

དངོས་གཞི་དག་པ་བ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཙམ་པོ་བའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རབ་རྟུ་སྤྱེ་བའི་རིགས་གནས་གྱི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དེ། དེ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་ཡང་། བསམ་

གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན། གནས་པ་ཆ་མཐུན། བྱུང་པར་ཆ་མཐུན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་བཞི་ཡོད། རང་གི་མཆོག་ཐོགས་དེ་མ་
ཐག་རྟུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཉོན་མོངས་ཅན་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་

པོའི་དངོས་གཞི་དེ་དག་པ་བ་དང་པོ་དང་། རང་གི་མཆུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་སའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་གཞན་འདྲིན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
དག་པ་བ་དེ་གཉིས་པ་དང་། རང་གི་མཆུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གོང་སའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་འདྲིན་

པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་གསུམ་པ་དང་། རང་གི་མཆུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་འདྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དེ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དག

པ་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་སོགས་༥ །རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་གོ་རིམས་བཞིན། །ཉོན་མོངས་སྐྱེ་དང་རང་ས་དང་། །གོང་དང་ཟག་མེད་རྗེས་མཐུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་
སྟོམ་འཕྲུག་ཉོན་མོངས་ཅན་རྒྱད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་འཕྲུག་རྒྱད་ལ་མི་

ལྷན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། སྟོམ་འཕྲུག་ཉོན་མོངས་ཅན་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་འཕྲུག་ལས་མི་ཉམས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་
འཕྲུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་སྟོམ་འཕྲུག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྟོམ་

@13B འཇུག་ཅེས་པའི་མིང་འདོགས་པའི་དོན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་ཉིར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་རྗེས་སྐྱོན་དུ་གྱུར་པའི་ལུང་མ་
བསྟན་གྱི་བསམ་པ་ཅི་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་

གཞིའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྟོམ་འཇུག་ཏུ་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོམ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་
མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས།

རྩ་བར་འདོད་ན། དག་སེམས་ཅི་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བསམ་པ་ཅི་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་
བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དེ་ནི་བསམ་གཏན་

དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉི་འོག་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་དང་ཀུན་ལས་བརྟས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྲིད་པ་ཤས་ཆེ་བ། ང་རྒྱལ་
ཤས་ཆེ་བ། མྱོངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་སྟོམ་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་བཞིར་འདོད་པ་ཡིན་

ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་དག་སྟེང་ལྟ་བུ་རྒྱལ་མོངས། །ཞེས་དང་། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་བཞི་པོ་སྟེང་པ་དང་ལྟ་བ་དང་རྒྱལ་དང་མ་
རིག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤར་བསམ་གཏན་གྱི་

དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་ཤིན་སྒྲུངས་གྱི་བདེ་བའི་རོམ་གས་སྟེང་པ་སྒྲིས་ཏེ་སྟོམ་འཇུག་དེ་སྟེང་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བ་དེའི་ཆོ་སྟོམ་འཇུག་དེའི་
རྩས་རྒྱན་ཕྱི་མ་སྟེང་པ་ཤས་ཆེ་བའི་སྟོམ་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་

བ་ལ་བཏེན་ནས་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་སྟེ། དེས་རང་གི་སྟོན་དང་ཕྱི་བའི་ཆོ་རབས་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་ན་འདི་ཚུན་ཆད་དུ་སྒྲིབ་སྒྲངས་དེ་ཕན་ཆད་དུ་སྒྲིབ་མ་སྒྲངས་སྟམ་
པ་སོགས་གྱི་ལྟ་བུ་རྒྱས་ཏེ་སྟོམ་འཇུག་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བ་ན་དེའི་རྩས་རྒྱན་ཕྱི་མ་ལྟ་བ་

@14A ༄། །ཤས་ཆེ་བ་དང་། སྟོམ་འཇུག་འདི་ལྟ་བུ་བདག་གིས་ཐོབ་གྱི་གཞན་གྱིས་མ་ཐོབ་པོ་སྟམ་དུ་རྒྱལ་སྒྲིས་ཏེ་སྟོམ་འཇུག་དེའི་རྩས་རྒྱན་རྒྱལ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་སྟེ་
དེའི་རྩས་རྒྱན་ཕྱི་མ་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། སྟོམ་འཇུག་འདི་ཐར་ལམ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྟམ་

དུ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ཏེ་དེའི་རྩལ་རྒྱན་གྱི་མ་ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་ངན་དེའི་རྩལ་རྒྱན་གྱི་མ་དེ་མོངས་པ་མ་རིག་པ་ཤས་ཆེ་བའི་སྟོམ་འཕྱག་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཆེ་གྱེ་
བྲག་དུ་སྐྱ་བ་རྣམས་ནི་སྟོམ་འཕྱག་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་སྟེད་པ་ཤས་ཆེ་བའི་སྟོམ་འཕྱག་ཉོན་མོངས་ཅན་

ཁོན་ར་འདོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་འཕྱག་ཐོབ་པ་ན་རོ་མུང་གིས་སྟེད་པ་སྐྱེས་ཏེ་དེའི་རྩལ་རྒྱན་གྱི་མ་སྟེད་པ་ཤས་ཆེ་བའི་སྟོམ་འཕྱག་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། རོ་
མུང་མཚུངས་ལྡན་སྟེད་བཅས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་སྟོམ་འཕྱག་མ་

ཡིན་ཀྱང་སྟོམ་འཕྱག་གི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོམ་འཕྱག་ཉོན་མོངས་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱི་སྟོམ་འཕྱག་ལས་མི་ཉམས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་
ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དག་པ་པའི་

རྩལ་རྒྱན་ཡིན་པ་ལ་བསམ་ནས་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ས་བོན་རུལ་པ་ལ་ས་བོན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཉོན་
མོངས་ཅན་ཇི་ལྟར་བསམ་གཏན་ཡིན་ཞེན་ལོག་པར་སེམས་པའི་ཕྱིར། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་

འགྲུར་རོཞིན་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དཔེར་ན་ས་བོན་རུལ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་རྣམ་རྒྱུན་ཡིན་ཡང་དེའི་རྣམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོམ་འཇུག་གི་རྣམ་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་བའི་རྣམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་སྟོམ་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྟོམ་འཇུག་གི་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དག་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྟོམ་འཇུག་དག་བ་

@14B ཅི་གཅིག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོམ་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གང་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་གཞི། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས། ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་རྩལ་
གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་བསམ་གཟུགས་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་

བ་རྣམས་དང་། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟེན་པ། ལྟ་བའི་ཉོན་མོངས། ང་རྒྱལ། རྟོངས་པར་མ་རིག་པ་རྣམས་ཡིན། ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་
བྱེད་པའི་རྩལ་ནི་སྟོམ་འཇུག་དག་པ་བ་དེ་དག་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་དེ་དག་ལ་རོ་སྤང་གིས་སྟེན་པ་སྟེས་

ཏེ་སྒྲོམ་འཕྱག་དེའི་རྩལ་རྒྱན་ཕྱི་མ་སྲིད་པ་ཤས་ཆེ་བའི་སྒྲོམ་འཕྱག་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཡིན་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དག་བ་ནི། །དག་པ་དེ་
ནི་དེས་སྤང་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཀྱན་ལས་བརྟས་ལས། ལུང་དུ་

མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་བཞི་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་ཤས་ཆེ་བའི་སྒྲོམ་འཕྱག་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་མ་རིག་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་
མ་རིག་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པའམ་བདག་

མེད་ཕྱ་རགས་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལས་
བར་ཆད་མེད་ལས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན། གསུམ་པ་ཡན་ལག་དུ་ལྔ་ན་

དཔུང་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཅམ་པོ་དེ་ཡན་ལག་རྣམ་པ་ལྔ་དང་ལྔ་ན་ཏེ། གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས། ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དགའ་བདེ་གཉིས།
གནས་གྱི་ཡན་ལག་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྔ་ན་ཏེ། མདོ་ལས། འདོད་པས་དབེན་སྤྲིག་ཏོ་མི་

དག་བའི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉི་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་དང་།

མཛོད་ལས། དང་པོ་ལ་ལྔ་རྟོག་དཔྱོད་དང་། །དགའ་དང་བདེ་དང་ཉིང་འཛིན་གནས། །ཞེས་གསུངས་

@15A གྲུ་། །པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། སྤར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉི་བར་བསྐྱབས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འདོད་པ་རྣམས་ནི་རགས་པ་དང་དེ་ལ་བསྐྱོས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞི་
བར་བལྟ་བའི་ཡུལ་ལ་རྩིང་བས་། བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེའི་རིགས་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་

བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉི་བར་གཞི་དག་པ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་རྩིང་བས་། བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་སློང་དེའི་གཉིན་པོ་ཉི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དང་
པོ་ཉི་བར་བསྐྱབས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཐ་བ་ངན་པ་ལྟར་དུ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་དགའ་བ་སོགས་ཡུལ་ལ་ཞིབ་

པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེའི་རིགས་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་ལྟར་དུ་ཡུལ་ལ་ཞིབ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་སློང་དེའི་གཉིན་
པོ་ཉི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་དཔྱོད་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྲོད་མཛོད་གྱུར་བས་དབེན་པའི་དང་

པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དེས་ལུས་ཤེས་འཁོར་བཅས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་བདེ་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཅས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་
དགའ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་གྱིད་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཅུ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་དངོས་གཞི་

དག་པ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་དེའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། རྟོགས་དང་དཔྱོད་པ་ཅིང་ཞིབ་
ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཙམ་པོ་བ་དེ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་

ལྔ་པ་ཡིན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ལ་དེ་ལྔ་དང་ལྔ་པས་མ་བྱལ་སྟེ། དེའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་མི་ལྔ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་
ན་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་པ་དེ་དག་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་

སྟོམ་འཇུག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཡན་ལག་ཏུ་ལྔ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་གྱིད་དང་བྲལ་ཟིན་པ་གང་ཡང་
རུང་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་འཇུག །བསམ་གཏན་

@15B གཉིས་པའི་སྒྲིམ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་
ཀྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྒྲིམ་འཇུག་དེ། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་ན་དེར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
སྒྲིམ་འཇུག །དེའི་དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲུས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། དག་པ་བ། ཉོན་

མོངས་ཅན། ཟག་མེད་དང་གསུམ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་སོགས་དང་པོས་རིགས་འབྲེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ལ་ཙམ་
བྱེད་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྒྲིམ་འཇུག་སོགས་ཕྱི་མ་གསུམ་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག

ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནང་ཕན་ཚུན་ཆགས་པ་དང་བྲལ་དཀའ་སྤྱིའི་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡན་ལག་དུ་ལྡན་དཔྱད་
པ་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། གཉིན་པོའི་

ཡན་ལག་ནང་རབ་རྟུ་དང་བ་དང་། ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས། གནས་གྱི་ཡན་ལག་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དེ་སེམས་
གྱི་རྒྱུད་གཅིག་རྟུ་རྒྱུ་པས་ནང་རབ་རྟུ་དང་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་

བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཉི་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི། །རབ་དགའ་དང་ནི་དགའ་ལ་སོགས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། དུན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་

ལ་ནང་རབ་རྟུ་དང་བའི་མིང་གིས་བཏགས་བ། འདོད་སྲིད་མདོན་རྒྱུར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་མིན་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དེས་ལྷས་ཤེས་འཁོར་བཅས་
ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་བདེ་བ། ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཅས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་དགའ་བ་

@16A ༄། །སོགས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྟོམ་འཇུག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཡན་ལག་དུ་ལྔ་ན་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་འོག་ས་
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དང་བྲལ་བྱེད་ཟིན་པ་གང་ཡང་རུང་

བའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྟོམ་འཇུག། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྟོམ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེན། དེའི་ཉིད་བསྟོན་དང་དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ནི།
རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་གྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་

པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྟོམ་འཇུག། དེའི་ཉིད་བསྟོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན། དེའི་ཞི་ལྷག་གཉིས། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་པའི་རབ་ཏུ་
ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྟོམ་འཇུག། དེའི་དངོས་གཞི་

མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་གྱི་སྟོན་དབྱེན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་སོགས་གསུམ། གསུམ་པ་ཡན་ལག་དུ་ལྡན་དབྱེད་པ་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དེ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དྲན་ཤེས་

བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ། ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཚོར་བ་བདེ་བ། གནས་གྱི་ཡན་ལག་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས། ལྷག་བསྐྱེད་བ་ཡང་སྤངས་
ལྷག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤྲོས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་བྱུང་ཏེ། བདེ་བ་ལུས་གྱིས་སྟོང་ལ་འཕགས་

པ་རྣམས་ཀྱི་བླ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་བཏང་སྟོམས་པའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། གསུམ་པ་ལ་ལྔ་བཏང་སྟོམས་དང་། བླ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། དངོས་གཞི་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་

པའི་བླ་པ་དང་། བྱིང་ཤོད་ཀྱི་སྐྱོན་བྱང་མ་བྱང་ཉོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། བྱིང་ཤོད་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པར་གནས་པའི་ཆོ་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་པའི་བཏང་སྟོམས་དང་། དགའ་བས་དབེན་
པའི་བདེ་བ་དང་། ལྔ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཅུ་གཅིག་པར་འཛིན་པའི་ཉིང་ངེ་

@16B འཛིན་དེ་རིམ་པ་བཞིན་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བླ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་
གསུམ་དངོས་སུ་མི་སྟོས་པར་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས། ཁ་ཅིག །དེའི་རྒྱ་མཚན་

ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉོག་དཔྱོད་མེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་དང་དགའ་བདེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་དང་བཅས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་
བླ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་དེས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་སྲ་བ་བྱེད་མི་རུས། གསུམ་པའི་གནས་

སྐབས་སུ་སྒྲོན་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བས་དེ་ལྟར་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན་འོན། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྒྲོམས་གསུམ་པོ་དེས་རང་གི་ངོ་
བོའི་སྒྲོན་ས་བྱ་བ་བྱེད་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེའི་ངོ་

བོར་གྱུར་པའི་བྲན་པས་དམིགས་པ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པ་ཡང་རྒྱས། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་གློད་བྱུང་མ་བྱུང་རྟོགས་པ་ཡང་རྒྱས། བཏང་སྒྲོམས་ཀྱིས་བྱིང་གློད་དང་བྲལ་བའི་ཆོ་ཆ་མཉམ་དུ་
འཇོག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་དེ་བྱེསྟ་བ་

རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བར་འདོད། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་
གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བ་དེ་ཡིད་བདེར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཤིན་ཏུ་

སྤངས་པ་བདེ་བའང་ཡིན། །ཞེས་དང་། ལུང་རྣམ་གཉིས་ཕྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྤེལ་པ་ནི་གསུམ་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་དེ་ལྷན་བདེ་
བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བར་བྱེད་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་གསུམ་པ་མན་

ཆད་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཤིན་སྒྲུངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོད་པས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རང་ལྷགས་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། ལུས་ཤེས་སུ་གྱུར་
པའི་བདེ་བ་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་ཡིན་དགོས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་བཞི་ཡིན་ན་དབང་

@17A ཨྲ། །ཤེས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་
ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དབང་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉིས་པ་ཡན་

ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་རྟོག་དཔྱད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དབང་ཤེས་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་
འདོད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མིག་ཤེས་སོགས་བསམ་

གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་
བ་དེ་ཤིན་སྒྲུངས་ཀྱི་བདེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་ཤིན་སྒྲུངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། སེམས་

ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུས་བདེ་ཡིན་པར་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲོན་དེ་དག་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ཡིན་ཀྱང་མདོ་ལས་བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་སྒྲོང་ལ་ཞེས་པ་དང་། མཛོད་ལས། གསུམ་པ་ན་

སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། ལུས་ཤེས་འཁོར་བཅས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཞེས་བཛོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། ཡིད་ཤེས་
སྤྱ་གྱུར་པའི་དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བ་ཡིན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྒྲོམ་འཇུག་བཤད་པ་

ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ། ཡན་ལག་དྲུ་ལྔ་ན་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དང་བྲལ་ཟིན་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་རབ་རྟུ་བྱེ་
བའི་རིགས་སྤྱ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་འཇུག །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྒྲོམ་འཇུག

གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དེའི་ཉིར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་རབ་རྟུ་བྱེ་བའི་རིགས་སྤྱ་
གནས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྒྲོམ་འཇུག །དེའི་ཉིར་བསྡོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་

@17B དེར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཟིན་པའི་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
སྟོམ་འཕྱུག། །དེའི་དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད། སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་དབྱེན། དག་པ་བ། ཉོན་མོངས་

ཅན། ཟག་མེད་དང་གསུམ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་སོགས་དང་པོ་ལྟར་བྱེད། གསུམ་པ་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་དཔུང་པ་ལ། དག་པ་བ་དེ་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། གཉིན་པོའི་ཡན་
ལག་དྲན་པ་འདྲུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས། བན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས། གནས་

ཀྱི་ཡན་ལག་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། མཐའ་ན་བཞི་དྲན་བཏང་སྟོམས་དང་། །བདེ་མིན་སྒྲུག་མིན་ཏིང་འཛིན་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་
གསུམ་པའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་བཞིན་དངོས་སུ་སྟོས། བཞི་པའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་

བཞིན་དངོས་སུ་མི་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། །ཁ་ཅིག། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གསུམ་པ་མན་ཆད་ཏུ་དགའ་བདེ་རྒྱ་ལྟ་བུ་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་བརྒྱད་པོ་ཅི་རིགས་པ་དང་བཅས། བཞི་
པའི་དངོས་གཞི་དེ་སྟོན་བརྒྱད་པོ་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། སྟོན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོན་ཙམ་ཡིན་པར་ཐལ།
དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་དེ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་དང་ལྡན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོན་ཙན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིང་གོད་གྱི་སྒྲོན་དང་བུལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཙན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་
ལ་ཡང་མཆོན་ནོ། །རང་ལུགས་ལ། བརྒྱད་པོ་དེ་སྤྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་མ་ཡིན་ཀྱང་བཞི་པ་

ལ་བཟློས་པའི་སྒྲོན་ཡིན་ཞིང་། བརྒྱད་པོ་དེ་ལས་གོལ་བས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་བྱེད་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་ཟློས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ་བཟློས་པའི་སྒྲོན་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་བརྒྱད་
ལས་ནི་གོལ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་རིགས་གྱི་སྒྲོན་ས་

@18A ༄། །བསྐྱུ་ཚུལ་ལ། བྱེ་སྐྱེ་བ་ནམས་དགའ་བདེ་གཉིས་གྱི་དགའ་བ་ཡིད་བདེ་དང་། བདེ་བ་ཤིན་སྤངས་གྱི་བདེ་བར་བྱེད། རབ་དང་ཐ་དད་པར་བྱས་ནས་རྣམས་རིགས་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་
རྣམས་རིགས་བརྒྱ་གཅིག་དུ་བྱེད། མདོ་སྡེ་པས་དགའ་བ་ཡིད་བདེ་དང་བདེ་བ་ལུས་བདེར་བྱས་

པས་དང་པོ་ལ་རྒྱས་རིགས་ལྟ། རབ་དང་བླན་སོགས་གསུམ་ལ་བཏགས་པ་བར་བྱས་པས་གཉིས་པ་ལ་རྒྱས་རིགས་གསུམ། བཞི་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་གཅིག་སྟེ་དགུར་བྱེད། ཀུན་བཏུས་
པ་རང་ལུགས་དགའ་བདེ་གཉིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བར་

མཚུངས་པས་དང་པོ་ལ་རྒྱས་རིགས་བཞི། གཉིས་པར་བླན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ། བཞི་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་བཅས་པས་རྒྱས་རིགས་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
རྟོག་པ་རིགས་མཐུན་ལ་འདིར་རྒྱས་རིགས་གཅིག་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱས་གཅིག་ཐ་དད་

སོགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བདེ་རྒྱས་གཅིག་པ་སོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་དགའ་བདེ་གཉིས་ཀྱི་འབྱེད་རྩལ་མདོ་སྟེ་པ་དང་མཐུན་པར་
བྱེད་ཟེར་ན། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལུས་ཤེས་

མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་ཀྱི་སྟོམ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
གཞོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དེ་དང་དེའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་དེ་དང་དེ་

ཡིན་ནམ་ཞེན་ཤིན་ཏུ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་རེ་རེ་ནས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བླ་བྱ་ལ་ཡང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་

ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གོང་མ་གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་འོག་མ་འོག་མའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པ་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དང་གཉིས་པའི་ཉེར་
བསྟོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདུན་པའི་

@18B འདུན་མེད་མངོན་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཕྱིག་པས་ཕྱིག་པ་ལ་དབྱུང་མི་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཁྱོད་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།

དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གོང་ས་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྟོམ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རྒྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རང་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟོམ་འཇུག་སོགས་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་

པའི་དོན་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཉེན་བཟེན་པ་ཁོ་ནར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་རིགས་པ་འདི་དག་གྲང་འཇུག་གོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པས་བྱབ་ཟེར་ན་ཏེ་
ཅང་ཕྱིངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དགུ་པ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན། འདོད་ཉོན་ཡིན་ན་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདུན་སྲིད་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ཡིན་ན་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདུན་སྲིད་དགུ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

ཁོང་ཁྱོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག་ །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འདོད་པ་ལ་ཆགས་

བྲལ་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བཞིན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་མ་ངེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ །དེ་འདྲའི་གང་
ཟག་ལ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདུན་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པས་བྱབ་ཟེར་ན། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་

འདུན་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དེ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་
འདུན་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འཁོར་གསུམ་ཡོད། །

@19A ༄། །གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པས་བྱབ་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་པར་
ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་

གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རོལ་པས་ཉོན་ཡིད་མ་སྤངས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདུན་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་དེས་
བྱངས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མངོན་གྱུར་བ་ཙམ་ཡང་མ་སྤངས་པ་དང་།

ཁ་ཅིག་ནི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བྱངས་པའི་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདུན་སྲིད་ཕྱ་མོ་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་ཙམ་ཡང་མ་སྤངས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབ་
བྱེད་རྒྱས་པར་མ་བཀོད་དོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་འཇུག་ནམས་བྱེད་ལས་གྱི་སྒྲོན་ས་བསྟུན། འོག

ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་བྱེད་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་དང་པོ་དང་། དག་པ་བ་རྣམས་སྤྱི་མ་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་རྣམས་གསུམ་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་

ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་རང་གི་གོང་ས་གསུམ་ཆར་ལ་ཆགས་བྲལ་རྒྱས། ཉེར་བསྟོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་འོག་ས་འབའ་ཞིག་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལྷགས་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་

ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད། འབྲས་གནས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། བྱད་པར་སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱིས་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་རྟོུ་ལྟ་བུའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་པ་ཡི། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་འོག་ས་འབའ་ཞིག་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་

@19B རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྐྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་གཉིས་པ་
ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྒྲུབ། དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་ལམ་སྒྲུབ་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་

འདས་ལམ་སྒྲུབ་པས་ཚོག་བཞིན་དུ་ལམ་དཀའ་བ་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་དག་གི་ལམ་རྣམས་སྒྲུབ། །ས་གཞན་དག་
གི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་དཀའ་སྒྲུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉེར་བསྟོགས་

རྣམས་གོང་འོག་ལ་ཞི་རགས་སུ་བལྟ་བའི་དཔུང་སྒྲོམ་གཙོ་ཆེ་བས་ཞི་ལྷག་ཆ་མི་སྒྲོམས། དངོས་གཞི་རྣམས་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བུལ་ཟེན་པས་ཞི་ལྷག་ཆ་སྒྲོམས་པས་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་འདོད་སེམས་དང་། སྲིད་ཅེའི་སེམས་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་མེད་བར་ཆད་

མེད་ལམ་སྐྱེ་རྒྱས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་མི་རྒྱས་ཏེ། འདོད་སེམས་ཤིན་ཏུ་རགས་པ་དང་སྲིད་ཅེའི་སེམས་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་
སེམས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་མི་རྒྱས་ཀྱང་། ཟག་མེད་ཀྱི་

ལམ་ཙམ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་རྣམས་ཏེ། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དེར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ཡོད། དེ་གཉིས་གང་རུང་ལ་ཟག་མེད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞི་དག་
པ་བ་རྣམས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དགའ་བདེ་

སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས། མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་བྱེད་པས་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱང་ཡོན་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞི་ཟག་མེད་རྣམས་དེ་གསུམ་ཆར་དུ་འདུ་སྟེ། དེས་བྱ་བ་གསུམ་ཆར་དུ་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་དེ་

ལ་ནང་གསེལ་ཁག་སྟེ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། དངོས་གཞི་དང་པོ་གཉིས་ལ་རྟོག་དཔྱད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་རྫོགས་མ་རྫོགས་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྫོགས་མ་རྫོགས་

@20A ཨྱ། གྲི་བྱང་པར་ཡོད། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་སྒྲོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་མ་གྲོལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྩོགས་མ་རྩོགས་གྲི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྟུ་གྱུར་པའི་དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བ་དགའ་བ་ཡིན་ཀྱང་དགའ་བ་ལ་

ཆགས་བྲལ་ཡིན་པར་མི་འགལ་ཏེ། དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་བདེ་བ་ཡིན་ཀྱང་བདེ་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་དུ་མི་འགལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྲིད་ཅིའི་རྟོན་ལ་ཅི་
ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས། མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་

གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །གོང་སའི་རྟོན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། །ཅིས་གསུངས་པས་གོང་སའི་རྟོན་ལ་འོག་སའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་
དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟོན་ལ་འོག་མ་གསུམ་གའི་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཐོད་བརྒལ་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་སྟོམ་པར་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་མཛོད་ཀྱི་ལུང་
དང་འགལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཅིན་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལ་རྟོགས་

པའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་ལས་དམན་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྐབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་འཕགས་སུ་མ་ཟད་གོང་མའི་སོ་སྐའི་རྟོན་ལ་འོག་སའི་སྟོམ་འཇུག་
མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་དེ། གོང་དུ་བསྐྱབས་ཅིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལྟའི་རྒྱུད་ལ་

འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་གཉིས་པ་བ་འཆི་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་ཟེར་ན། དེ་ནི་ཤིན་དུ་མི་རིགས་ཏེ། འོག་སའི་ཉོན་མོངས་གོང་སའི་སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་རྒྱུ་དུ་གང་ལས་ཀྱང་
མ་བཤད་ཅིང་། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་རང་ཉིད་རྣམས་གྲིས་ཁས་

སྒངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདིའི་ལྷག་མ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་དཔྱོད་དོ། །ངེས་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་འཇུག །རང་ཉིད་རྒྱ་སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་

@20B མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་དེར་གྱུར་པའི་ཉིར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ཡོད། དེས་རྒྱ་སྟོམ་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་ལ་ཡང་མཚོན་ནོ། །རྒྱ་སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་སོགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ།

ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བསྟོམས་སྟོབས་གྲིས་ཐོབ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་བདག་འབྲས་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་
པ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཚངས་རིས་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྐྱེས་སྟོབས་གྲིས་ཐོབ་པའི་

བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེ་སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཚངས་རིས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་བཅས་འབྲས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་བྱུང་ཟེར་ན། བྱུང་པར་ཐལ། རྒྱ་

མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་སྐྱུག་བདེན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གང་ཞིག། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེ་སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བདག་འབྲས་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་
གཏན་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེ་སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་

བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྣམ་སྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་གཞུགས་ཁམས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་
པོར་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། དེར་གྱུར་པའི་རྣམ་སྲིན་གྱི་འབྲས་

བྱ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ། བདག་པོའི་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། གཞུགས་ཁམས་པའི་ཟག་བཅས་ཉིར་ལེན་གྱི་གཞུགས་ཕུང་དང་། དེར་སྐྱེས་སྟོབས་
གྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་འཕྲུག་དང་། གཞུགས་ཁམས་པའི་ལྷའི་གཞུང་མེད་ཁང་རྣམས་

@21A ༄༄༅། །དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་སྟོམ་འཕྲུག་གི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་འབྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་སྟོམ་འཕྲུག་གི་བསམ་
གཏན་དང་པོ་རྒྱུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟོམས་པས་ཚངས་རིས། ཚངས་པ་མདུན་ན་

འདོན། ཚངས་ཆེན་གསུམ་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ། རྒྱུ་སྟོམ་འཕྲུག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་རྒྱུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟོམས་པས་འོད་རྒྱུང་། ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ་གསུམ་དུ་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ། རྒྱུ་སྟོམ་འཕྲུག་གི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་རྒྱུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟོམས་

པས་དགེ་རྒྱུང་། ཚད་མེད་དགེ། །དགེ་རྒྱས་གསུམ་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ། རྒྱུ་སྟོམ་འཕྲུག་གི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་རྒྱུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟོམས་པས། སྤྱིན་མེད། བསོད་ནམས་སྐྱེ།
འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་གསུམ་དུ་སྐྱེ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་བསམ་གཏན་སྤེལ་བསྟོམས་ལྔའི་དབང་

གིས་གནས་གཙང་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སྤེལ་བསྒོམས་ལ་བསྟོས་མི་དགོས་ཏེ། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བ་རྣམས་པལ་
ཆེར་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེང་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་རྒྱུ་དུ་འབྲིང་ཆེན་

པོ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། གུས་སྟོར་དང་རྟག་སྟོར་གང་རུང་མེད་པ་རྒྱུ་དུ་དང་། གང་རུང་དང་བཅས་པ་འབྲིང་པོ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །
དམིགས་རྣམ་གསལ་མི་གསལ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གསུམ་

པ་ཚོ་དཔ་སྟོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱི་ཐོབ་པའི་རྣམ་སྟིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་
འབྲས་བུ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གསེར་ཕྲང་ལས། དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་

དང་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་སྟིན་གྱི་ཆར་གྱུར་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་བདག་འབྲས་དང་རྣམ་སྟིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མཚོན་པར་དགོངས་བསམ་སྟམ་སྟེ་དཔུད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་

@21B ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་དོགས་པ་དཔུང་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་ །རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་
མེད་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་རྣམས་ལ་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་པས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་

གཞི་ཟག་མེད་བཞི་ཡང་མི་འགལ་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་བཞི་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གཅིག་ཉིད་ལ་འདོད་ཉོན་དགྲུ་པ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞིར་འཇོག། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་འཇོག་པ་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་

དུ་སྐྱར་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་དགྲུ་པ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས། སྤིང་ཅེའི་དངོས་གཞིར་འཇོག་པས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ཀ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་དུ་བྱང་འཕགས་དང་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་བས་མི་འགལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་།

ཟག་མེད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་མི་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྗོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེན། འོན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་མཁྱེན་པ་གཅིག་ཉིད་འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་ཆ་

ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་དགྲ་པ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གཅིག་ཉིད་དེ་ལྟར་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཤིང་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་

ཀའི་དངོས་གཞི་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཙུག་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། དགྲ་
བཙུག་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་དེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཙམ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས། བྱོད་ཀྱི་བརྟན་ལས་ཕྱིར་སྤྲུགས་པའི། བློ་བོ་མ་རིག་གིས་
སྤོངས་པ། སྤྱིད་ཅེའི་བར་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་། བླུག་བསྐལ་ཡང་འབྱུང་སྤྱིད་པ་འགྲུབ། བྱོད་ཀྱི་བརྟན་པའི་རྗེས་འགོ་

@22A ༄། །བར། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཙུག་བཞིན་དུ། །སྤྱིད་པ་དག་ནི་སྤྲུག་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ད་དུང་ཅིག་ཅར་བའི་
དགྲ་བཙུག་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀའི་དངོས་གཞིར་འདོད་ན། །ཤེས་

བྱ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བྲངས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། གཞུགས་མེད་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀྱི་དངོས་(GZHI)་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱང་ཡིན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་

ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། ཁྲབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་དངོས་སུ་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་
ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་འབྱུང་། དེས་གཞུགས་

མེད་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་རིགས་འབྱེའོ། །ཡང་གལ་ཏེ་བསམ་གཞུགས་བརྒྱད་ཀའི་ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་མི་འགལ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་
ཟག་མེད་ཀྱང་ཡིན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་

ཐལ། བསམ་གཏན་གཞུགས་བརྒྱད་ཀའི་ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་གྱི་མ་གསུམ་དང་གཞུགས་མེད་བཞིའི་ཉེར་བསྟོགས་ཟག་མེད་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདོད་ན། མངོན་པའི་སྤྱི་སྐྱད་ལས་ཉམས། བྱིད་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ལྟར་

སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན། ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། དེ་

གཉིས་དམིགས་རྣམ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རང་ལུགས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་མ་གཏོགས་ཟག་མེད་རྣམས་ལ་ཉིར་བསྟོགས་ལོགས་སུ་མི་དགོས་
པར་མངོན་ཏེ། ཟག་མེད་ལ་ཉིར་བསྟོགས་བདུན་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དང་

@22B པོར་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ངེས་པར་ཐོབ་ནས་དག་པ་བ་དེའི་སྐབས་གྱི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དེའི་ངང་ནས་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་སམ་
མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དག་སེམས་ཅུ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་ལ་དངོས་གཞི་

ཟག་མེད་འཛོག་དགོས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་དོན་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ལམ་ཟག་མེད་འབྲེན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བསྐྱ་བ་ལས། གཞན་
ཡང་སྐྱག་བསྐྱལ་ནས་ལམ་གྱི་བར་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྟུ་ཤེས་ལ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་

ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་འདྲུག་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་རབ་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྡོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལྷག་
མཐོང་ཐོབ་ནས་ཀྱང་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་སྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་འགྲོས་ལས་ཀྱང་།

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གཉིས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དཔེར་བརྗོད་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞི་དག་པ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ན་དང་པོའི་

དངོས་གཞི་ཟག་མེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གཞན་ལ་ཡང་མཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྡོགས་ཟག་མེད་
ལ་ཡང་མཆོན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། རང་གི་ཉིར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་འཇུག་དག་པ་བ་ལ་

བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་འམ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅི་རིགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་འཇུག། བསམ་གཏན་
གྱི་སྟོམ་འཇུག་ཟག་མེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེས་གཟུགས་མེད་ལ་ཡང་མཆོན་ནོ། །དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། ཐེག་

པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་འཕྱག་ཟག་མེད་གསུམ་ཡོད། དེས་བསམ་གཏན་བཤད་ཟིན། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་སྒྲོམ་འཕྱག་གི་གཟུགས་མེད་བཤད་པ་དང་།
འབྲས་བུ་སྒྲེ་བའི་གཟུགས་མེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྤྱེ་བ་

@23A ཨྲ། །སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག ། དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ།
གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་འཕྱག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་

བསྐྱོགས་སྒྱུར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པ་རྣམས་རགས་པ་དང་དེ་ལ་བསྐྱོས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་དམིགས་པའི་སྒྲོ་
ནས་འོག་ས་འདོད་པ་ལས་འདའ་བྱེད་ཀྱི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་སྤྲ། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་འཕྱག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་
ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སྤྲ། མདོར་ན་དངོས་གཞི་ཐམས་ཅད་དམིགས་པའི་སྒྲོ་

ནས་འོག་ས་ལས་འདས་པ་དང་། ཉེར་བསྟོགས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པའི་སྟོན་འོག་ས་ལས་འདའ་བྱེད་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྩིངས་སོ། །རང་ལུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་ཡན་
ལག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྟོན་བཞག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་གོང་སའི་

སྟོམ་འཇུག །གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེའི་སྟེང་དུ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་སྦྱར་བ། རྒྱུ་སྟོམ་འཇུག་གི་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་ཞི་གནས་སུ་རོག་ཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་།

དེ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷག་མཐོང་སོགས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་ལ་ཞི་ལྷག་རྩུང་འབྲེལ་མེད་ན་འོག་ས་ལས་འདའ་མི་རྒྱས། དངོས་གཞི་
རྣམས་ལ་ཞི་ལྷག་རྩུང་འབྲེལ་མེད་ན་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ།

གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་སྟོམ་འཇུག་སོགས་བཞི་ཡོད། དེ་ལ་བཞིར་འབྲེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་རགས་པ་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་
བྱལ་བྱས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ། ཟག་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་

@23B གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་འཕྱག་བཞི་སྒྲོམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་ཕྱི་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། ནམ་མཁའ་ཙམ་གྱི་
འཕྱག་ཤེས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དུ་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ནང་ནམ་ཤེས་བཟླ་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་ལ་ཆགས་པ་དང་

བྲལ་བྱེད་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད། གཟུང་བྱ་རགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་སྒྲོམ་དགོས་པས་བཞིར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་ནམ་མཁའི་ཉིར་

བསྐྱེགས་ཀྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་ནས། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་རགས་པ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་སྲིད་ཅིའི་ཉིར་བསྐྱེགས་ཀྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱེད་ཀྱང་། དེའི་
སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་འདུ་ཤེས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་

འཕྱག་ལྔ་པ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་བྱུང་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཕྱ་མོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བྱིས་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བཏང་
སྒྲོམ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་འཕྱག་ལྔ་པ་མ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་གྱི་བྱིས་ལམ་མེད་ཀྱང་སྟོགས་རེ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་པའི་བྱིས་ལམ་ཡོད་དེ། ལག་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་
སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་། བདག་མེད་ཕྱ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་དགོས་ཏེ། བྱིས་པ་ལག་མཐེལ་ལྟ་བུ་ཡི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཕྱ་མོའི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རང་གྲུབ་
དུས་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་མི་བསྟོན་པའི་རང་དོན་གྱི་གནས་ལ་ཡིད་བརྟེན་མི་རུང་བའི་འགྱུར་བ་

ཕྱ་མོ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་གསུམ་པོ་རགས་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་འབྱུང་སྟེ། སྤིད་ཅི་
མན་ཆད་གྱི་སྟོམ་འཇུག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་གསུམ་པོ་དེ་རགས་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་ཅུས་ཀྱང་། འདུ་བྱེད་

@24A ༄། །གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཕྱ་མོ་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བས་ཆགས་བྱལ་མི་ཅུས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལས་གོང་དུ་འདས་ལམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
སོ་སོའི་རོ་བོ་ལ། མཛོད་ལས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་མཁའ་མཐའ་ཡས། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་

བྱ་དེ་ལྟར། སྦྱོར་ཕྱིར་དམན་ཕྱིར་འདྲ་ཤེས་མེད། །འདྲ་ཤེས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་ཆོས་ཀྱན་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་དུ་
བསྒྲེམས་པས་དངོས་བཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་

པ། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་ཆོས་ཀྱན་ནམ་ཤེས་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་དུ་བསྒྲེམས་པས་ཞེས་སོགས་དང་། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་གཟུང་བྱ་རགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་དུ་བསྒྲེམས་པས་
ཞེས་དང་། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་འདྲ་ཤེས་རགས་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་མོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་

སྟམ་དུ་བསྒྲེམས་པས་ཞེས་སོགས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་སྟོམ་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་སོགས་བཞིའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་སོར་བཞག་བྱེད་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྟོགས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

སོ་སྦྱེའི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་དངོས་གཞིར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་དགོ་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །

སྐྱུ་སྒྲོལ་པ་དེ་རྣམས་གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་སྒྲོལ་འཕྲུག་གི་མཚན་ཉིད་སོགས་སུ་ཡང་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་
དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཟུང་བྱ་རགས་པ་ཅི་

ཡང་མེད་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་དེ་མེད་པར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིན་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། གཟུང་བྱ་རགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དོན་ལ་སྒྲོན་མེད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་ཆོག་ལ་སྒྲོན་ཆེ་བར་སྤང་བས་ཅི་ལྟར་རིགས་པར་སྒྱུར་རོ། །རྒྱས་པར་ནི་

@24B བཀྲ་ལ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རང་ལྷགས་ལྷང་དེའི་དོན་ནམ་མཁའི་སྐྱབས་སུ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་རགས་པ་དང་། ཐོགས་
རིག་བཀག་པའི་ནམ་མཁའ་ཙམ་གྱི་འདུ་ཤེས་ལ་མཚོག་ཏུ་ལྟ་བའི་དོན་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་དེ་

ལ་ཡང་རགས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་བཀྱར་སྤང་གི་འདུ་ཤེས་ལ་མཚོག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་རྣམ་ཤེས་བཀྱར་སྤང་གི་འདུ་ཤེས་དེ་ཡང་རགས་པ་དང་གཟུང་བྱ་རགས་པ་ཅི་ཡང་
མི་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་མཚོག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། སྤིད་ཅེའི་སྐྱབས་སུ་འདུ་ཤེས་དེ་ལ་ཡང་རགས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་

རགས་པ་ཡིད་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་རྒྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་འདུ་ཤེས་སྤྱོད་ལ་མཚོགས་ཏུ་ལྟ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་འཇུག་གང་
ཞིག ། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དང་བྲལ་ཟིན་པ་གང་རུང་གི་རིགས་སུ་གནས་པ།

གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་སྒྲིམ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། དེར་གྱུར་པའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་སྒྲིམ་འཇུག་གང་
ཞིག ། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་

ལ་དབྱེན། དེར་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་ཡོད། དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་སྒྲིམ་འཇུག་གང་ཞིག ། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཆགས་པ་
དང་བྲལ་ཟིན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའོ། །མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་སྟིད་ཅིའི་བར་ལ་སྒྲོར་རྩལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་རྒྱ་སྒྲིམ་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྣམ་སྟིན་གྱི་འབྲས་བུ་
གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོར་དམིགས་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་དེར་གྱུར་པའི་རྣམ་

སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྩུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཡོད། མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན་གཟུགས་མེད་པའི་སོ་སྐྱེའི་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། དེར་སྐྱེས་
སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་གཟུགས་མེད་གྱི་སྟོམ་འཇུག་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་བདག་འབྲས་མེད་དེ། བདག་འབྲས་ལུལ་ལ་

@25A ༄༄༅། །སྒྲིན་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གནས་གཞན་འོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩུ་སྟོམ་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་བསྟོམས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་འབྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་
ཅུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བསྟོམས་པས་གཟུགས་མེད་མཐོ་དམན་འབྲིང་གསུམ་དང་།

བཟང་ངན་འབྲིང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མཐོ་དམན་སོགས་རྟོགས་པ་མཐོ་དམན་དང་། ཆོ་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱིས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་སྒྲ་འོག་གི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་
གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉིང་འཚམས་སྒྱུར་བའི་ཆོ་ཡང་། གང་དུ་ཤི་བའི་གནས་དེར་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་ཆགས་

ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་བར་སྤིང་བརྒྱད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་དུས་གྱི་སྤིང་པའི་ཤ་རྩུགས་འཛིན་རྩུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་ལས་བཏུས་ལས། བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་བར་དུ་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཅི་རིགས་པར་སྒྱར་བར་བྱའོ། ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་པར་
དཀར་པོའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མཁས་ཤིང་བྱུང་བ་བརྟེས་པའི་དགོ་

སྟོང་དགོ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྱར་བའི་བསམ་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲི་དོན་ལཤད་ཅིན་ཏོ།